

Bruxelles, 13.5.2019
COM(2019) 223 final

2019/0108 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**de împuternicire a Italiei în vederea negocierii și a încheierii unui acord cu Elveția care
să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul serviciilor de transport rutier
internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră dintre cele
două țări**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Obiectul propunerii

Regiunile de frontieră din Italia și Elveția sunt strâns integrate. Numeroși italieni fac naveta pentru a lucra în Elveția și viceversa, iar traficul rutier transfrontalier de călători este dinamic. Există o serie de servicii de transport cu autobuzul și autocarul care traversează frontiera, conectând astfel regiunile frontaliere ale celor două țări.

Transportul rutier bilateral de călători și de mărfuri între Elveția și UE este reglementat de Acordul privind transportul terestru între UE și Elveția¹ (denumit în continuare „Acordul UE”).

În conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din Acordul UE, „[t]ransportul între două puncte situate pe teritoriul aceleiași părți contractante efectuat de către transportatori stabiliți pe teritoriul celeilalte părți contractante nu este autorizat conform prezentului acord”. Aceasta înseamnă că transportatorii care furnizează serviciile de transport de călători care traversează frontiera pot transporta călători numai pentru a trece frontiera sau pe teritoriul părții contractante în care sunt stabiliți. Operatorii de transport cu autobuzul și cu autocarul stabiliți în Elveția nu pot transporta călători între două puncte situate în partea italiană a frontierei, iar operatorii stabiliți în UE nu pot transporta călători între două puncte de pe partea elvețiană a frontierei.

Articolul 20 alineatul (2) din Acordul UE permite exercitarea în continuare a drepturilor preexistente în temeiul acordurilor bilaterale încheiate între state membre ale UE și Elveția care erau în vigoare la momentul încheierii Acordului UE, cu condiția să nu existe nicio discriminare între transportatorii din UE și nicio denaturare a concurenței. Prin urmare, cabotajul în transportul de călători cu autocarul și autobuzul este posibil în cadrul relațiilor cu Elveția dacă era prevăzut într-un acord încheiat între un stat membru al UE și Elveția care era în vigoare la 21 iunie 1999. În practică, niciunul dintre acordurile bilaterale relevante dintre statele membre și Elveția care erau în vigoare la momentul respectiv nu prevedea drepturi de cabotaj pentru transportul de călători cu autocarul și autobuzul².

Prin scrisoarea din 7 februarie 2018, Italia a informat Comisia că ar dori să negocieze și să încheie un acord cu Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră dintre cele două țări. În cadrul reuniunii din iunie 2018 a Comitetului UE-Elveția pentru transporturi terestre, instituit prin Acordul UE, Elveția a informat Comisia că este, de asemenea, interesată să încheie un astfel de acord.

¹ Acord între Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind transportul feroviar și rutier de mărfuri și călători, JO L 114, 30.4.2002, p. 91.

² Articolul 20 alineatul (2) ultima teză din Acordul UE precizează că drepturile corespunzătoare sunt enumerate în anexa 8 la acord, însă anexa 8 enumeră în prezent numai drepturile pentru transportul de călători în trafic triunghiular [în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) din Acordul UE], nu și drepturi de cabotaj. În 2007, Franța și-a modificat acordul bilateral privind transportul rutier cu Elveția din 1951 pentru a permite cabotajul în regiunile de frontieră ale celor două țări în cursul furnizării de servicii transfrontaliere regulate între cele două țări. Franța este acum singura țară care a încheiat un acord cu Elveția care permite cabotajul în transportul rutier de călători cu autocarul și autobuzul.

Cabotajul în transportul de călători cu autocarul și autobuzul poate îmbunătăți eficiența operațiunilor de transport, deoarece permite creșterea factorului de încărcare al vehiculului. Prin urmare, UE este, în general, favorabilă deschiderii pieței cabotajului, așa cum a procedat și în interiorul UE, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul³ [denumit în continuare „Regulamentul (CE) nr. 1073/2009”]. Autorizarea operațiunilor de cabotaj în contextul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră dintre Italia și Elveția ar permite transportatorilor implicați să devină mai competitivi și mai eficienți.

Competența UE

Articolul 3 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că Uniunea are, de asemenea, competență exclusivă „în ceea ce privește încheierea unui acord internațional în cazul în care această încheiere este prevăzută de un act legislativ al Uniunii, ori este necesară pentru a permite Uniunii să își exercite competența internă, sau în măsura în care aceasta ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare a acestora”.

În temeiul Regulamentului (CE) nr. 1073/2009, operațiunile de cabotaj în interiorul Uniunii pot fi efectuate, în anumite condiții, exclusiv de către transportatori care dețin o licență comunitară. Angajamentele internaționale care permit altor transportatori, în special celor din țări terțe, să efectueze astfel de operațiuni au efecte asupra regulamentului menționat, în sensul articolului 3 alineatul (2) din TFUE⁴.

În plus, astfel de angajamente internaționale au efecte și asupra Acordului UE, în special a articolului 20. Acestea nu sunt autorizate conform alineatului (1) din articolul menționat, cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul (2).

Prin urmare, angajamentele precum cele urmărite de Italia intră în sfera de competență exclusivă a Uniunii. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din TFUE, Uniunea poate împuternici statele membre să acționeze în domenii în care are competență exclusivă.

Obiectivul prezentei propuneri este de a permite Italiei să negocieze și să încheie un acord cu Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul serviciilor de transport rutier transfrontalier de călători cu autobuzul și autocarul în regiunile de frontieră ale celor două țări.

Procedura

Operațiunile de cabotaj din Uniune efectuate de către transportatori din țări terțe, care nu dețin o licență comunitară în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/2009, au un impact asupra funcționării pieței interne a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul stabilite de către legiuitorul Uniunii prin Regulamentul (CE) nr. 1073/2009. Prin urmare, este necesar ca orice împuternicire în temeiul articolului 2 alineatul (1) din TFUE să fie acordată de

³ Regulamentul (CE) nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006, JO L 300, 14.11.2009, p. 88.

⁴ Pentru o situație similară, cf. Avizul 2/15 al Curții de Justiție a Uniunii Europene din 16 mai 2017, EU:C:2017:376, punctele 189 și 190.

legiuitorul Uniunii, în conformitate cu procedura legislativă menționată la articolul 91 din TFUE.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

În momentul de față, Acordul UE nu autorizează operațiunile de cabotaj în transportul rutier de călători cu autocarul și autobuzul. Cu toate acestea, articolul 20 alineatul (2) din Acordul UE permite exercitarea în continuare a drepturilor de cabotaj preexistente, cu condiția să nu existe nicio discriminare între transportatorii din UE și nicio denaturare a concurenței. Un acord între Italia și Elveția care autorizează operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul nu ar modifica drepturile Elveției prevăzute în Acordul UE. În plus, încheierea unui acord bilateral limitat la cabotajul în regiunile de frontieră respective și, în ceea ce privește nediscriminarea și nendenaturarea concurenței, sub rezerva unor condiții identice cu cele prevăzute la articolul 20 alineatul (2) din Acordul UE, este conformă cu politica aflată la baza excepției prevăzute în dispoziția respectivă.

În interiorul UE, cabotajul în transportul rutier de călători cu autocarul și autobuzul este permis în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1073/2009. Articolul 15 din regulamentul respectiv autorizează operațiunile de cabotaj în cadrul UE (1) pentru servicii ocazionale, (2) pentru servicii regulate speciale, cu condiția ca acestea să facă obiectul unui contract încheiat între organizator și transportator și (3) pentru servicii regulate în cursul unui serviciu regulat internațional, cu excepția serviciilor de transport care satisfac nevoile unui centru urban sau ale unei zone urbane sau necesitățile de transport între aceasta și zonele limitrofe. Încheierea unui acord bilateral privind transportul rutier, așa cum a fost solicitat de Italia, ar avea efecte asupra funcționării regulamentului respectiv, dar aceste efecte ar fi suficient de limitate dacă autorizația se acordă sub rezerva condițiilor descrise mai sus.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Un acord între Italia și Elveția care autorizează operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră ale celor două țări nu ar fi incompatibil cu nicio altă politică a Uniunii.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al prezentei propuneri îl constituie articolul 2 alineatul (1) și articolul 91 din TFUE.

- **Subsidiaritate (în cazul competenței neexclusive)**

Propunerea intră în sfera competenței exclusive a Uniunii.

- **Proporționalitate**

Obiectivul propunerii este de a autoriza, în temeiul articolului 2 alineatul (1) din TFUE, negocierea și încheierea unui acord bilateral între Italia și Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră dintre cele două țări. În consecință, propunerea

de decizie a Parlamentului European și a Consiliului nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

- **Alegerea instrumentului**

Operațiunile de cabotaj din Uniune efectuate de către transportatori din țări terțe, care nu dețin o licență comunitară în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/2009, au un impact asupra funcționării pieței interne a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul stabilite de către legiuitorul Uniunii prin Regulamentul (CE) nr. 1073/2009. Prin urmare, este necesar ca orice împuternicire în temeiul articolului 2 alineatul (1) din TFUE să fie acordată de legiuitorul Uniunii, în conformitate cu procedura legislativă menționată la articolul 91 din TFUE. Actul propus, de natura unei împuterniciri individuale, urmează să fie adoptat ca răspuns la o solicitare corespunzătoare formulată de Italia. Prin urmare, el ar trebui să ia forma unei decizii adresate Italiei. În consecință, propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului reprezintă un instrument adecvat pentru a împuternici Italia, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din TFUE, să acționeze în această privință.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultări cu părțile interesate**

Prezenta propunere se bazează pe o cerere înaintată de Italia și se referă doar la acest stat membru. A fost primită o cerere similară din partea Germaniei, care face obiectul unei proceduri paralele.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații asupra bugetului Uniunii.

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de împuternicire a Italiei în vederea negocierii și a încheierii unui acord cu Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul serviciilor de transport rutier internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră dintre cele două țări

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 2 alineatul (1) și articolul 91,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁵,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁶,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din Acordul dintre Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind transportul feroviar și rutier de mărfuri și călători⁷ (denumit în continuare „Acordul UE”), transportul călătorilor cu autocarul și autobuzul între două puncte situate pe teritoriul aceleiași părți contractante de către transportatori cu sediul pe teritoriul celeilalte părți contractante, cunoscut sub denumirea de „cabotaj”, nu este autorizat.
- (2) În conformitate cu articolul 20 alineatul (2) din Acordul UE, drepturile de cabotaj existente în temeiul acordurilor bilaterale încheiate între statele membre ale Uniunii și Elveția care erau în vigoare la data încheierii Acordului UE, și anume la 21 iunie 1999, pot fi exercitate în continuare, cu condiția să nu existe nicio discriminare între transportatorii stabiliți în Uniune și nicio denaturare a concurenței. Italia nu a încheiat un acord bilateral cu Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport de călători cu autocarul și autobuzul între cele două țări. Prin urmare, dreptul de a efectua astfel de operațiuni ca urmare a eventualei încheieri a unui asemenea acord nu se numără printre drepturile care intră sub incidența articolului 20 alineatul (2) din Acordul UE.
- (3) Angajamentele internaționale care permit transportatorilor din Elveția să desfășoare operațiuni de cabotaj pe teritoriul Uniunii sunt susceptibile să aducă atingere articolului 20 din Acordul UE, în măsura în care această dispoziție nu autorizează astfel de operațiuni.

⁵ JO C , , p. .

⁶ JO C , , p. .

⁷ JO L 114, 30.4.2002, p. 91.

- (4) În plus, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1073/2009⁸, operațiunile de cabotaj pe teritoriul Uniunii pot fi efectuate, în anumite condiții, exclusiv de către transportatori care dețin o licență comunitară. Angajamentele internaționale care permit transportatorilor din țări terțe, care nu dețin o astfel de licență, să desfășoare operațiuni de acest tip pot să aducă atingere regulamentului respectiv.
- (5) În consecință, astfel de angajamente intră în sfera competenței externe exclusive a Uniunii. Statele membre pot negocia sau încheia astfel de angajamente numai dacă sunt împuternicite în acest sens de către Uniune, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din TFUE.
- (6) Operațiunile de cabotaj din Uniune efectuate de către transportatori din țări terțe, care nu dețin o licență comunitară în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/2009, au un impact asupra funcționării pieței interne a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul stabilite de către legiuitorul Uniunii prin Regulamentul (CE) nr. 1073/2009. Prin urmare, este necesar ca orice împuternicire în temeiul articolului 2 alineatul (1) din TFUE să fie acordată de legiuitorul Uniunii, în conformitate cu procedura legislativă menționată la articolul 91 din TFUE.
- (7) Prin scrisoarea din 7 februarie 2018, Italia a solicitat o împuternicire din partea Uniunii în vederea încheierii unui acord cu Elveția care să autorizeze operațiunile de cabotaj în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră ale celor două țări.
- (8) Operațiunile de cabotaj permit creșterea factorului de încărcare al vehiculelor, ceea ce sporește eficiența economică a serviciilor. Prin urmare, este oportun să se autorizeze astfel de operațiuni în cursul furnizării de servicii de transport internațional de călători cu autocarul și autobuzul în regiunile de frontieră ale Elveției și Italiei. Acest lucru ar putea consolida și mai mult integrarea strânsă a acestor regiuni de frontieră.
- (9) Pentru a garanta că operațiunile de cabotaj în cauză nu modifică în mod excesiv funcționarea pieței interne a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1073/2009, autorizarea lor trebuie să fie supusă condiției inexistenței unei discriminări între transportatorii stabiliți în Uniune sau a unei denaturări a concurenței.
- (10) Din același motiv, operațiunile de cabotaj trebuie să fie autorizate doar în regiunile de frontieră ale Italiei în cursul furnizării de servicii de transport cu autocarul și autobuzul între Italia și Elveția. În acest scop, este necesar să se definească regiunile de frontieră ale Italiei în sensul prezentei decizii într-un mod care să țină seama de funcționarea Regulamentului (CE) nr. 1073/2009, permițând totodată creșterea eficienței operațiunilor în cauză,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Prin prezenta decizie, Italia este împuternicită să negocieze și să încheie un acord cu Elveția de autorizare a operațiunilor de cabotaj în regiunile de frontieră din Italia și Elveția în cursul furnizării de servicii de transport cu autocarul și autobuzul între cele două țări, cu condiția să nu existe nicio discriminare între transportatorii stabiliți în Uniune și nicio denaturare a concurenței.

⁸ JO L 300, 14.11.2009, p. 88.

În sensul primului paragraf, regiunile de frontieră ale Italiei sunt considerate regiunile Piemont și Lombardia și regiunile autonome Valle d'Aosta și Trentino-Alto Adige.

Articolul 2

Italia informează Comisia cu privire la încheierea unui acord în conformitate cu articolul 1 din prezenta decizie și notifică textul acordului respectiv. Comisia informează Consiliul și Parlamentul European în acest sens.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele